

Pro Nostris

nr. 519 - mei 2021

(uitsluitend bestemd voor montfortanen en geadresseerden)

redactie en administratie:

Vroenhof 87

6301 KE Valkenburg a/d Geul

043 - 206 50 02

info@montfortanen.nl

www.montfortanen.nl

Inhoud

78.	Inhoudsopgave	
79.	Pinksteren	Peter Denneman
82.	Uit de provinciale raad	Monique Heijman
92.	Onze overledenen	
93.	Nieuws uit de provincie	
95.	Uitnodiging aan mijn confraters	Pierre Robertz
96.	Uit de wereldwijde congregatie	Monique Heijman
99.	140-jarige aanwezigheid smm Nederland	Charles Leta
100.	305 ^e sterfdag van Montfort	Peter Denneman
103.	CGE 1 t/m 8 mei 2021	Peter en Monique
112.	Missiebrief	BEMIN
133.	De zeven gaven	J. van Deurzen
135.	Toen de dag van Pinksteren...	H. Waegemakers

Pinksteren

Wat hebben ze gezegd, die leerlingen op die eerste Pinksterdag? Misschien is het wel helemaal niet van belang letterlijk te weten wat ze hebben gezegd.

Als we iemand vol vuur zien spreken in een taal die we niet verstaan, worden we tóch geraakt door het enthousiasme. Taal is meer dan woorden, veel meer.

Een beziel getuigenis spreekt de taal van het hart. Deze taal vraagt ons onze ogen te openen voor de tekenen van heil die zichtbaar worden, onze oren te openen voor de taal achter de woorden, de taal van de liefde, de taal van God. Ze vraagt van ons vooral om ons hart te ontsluiten voor God die ons zijn liefde geeft, zodat we tekenen gewaar kunnen worden van zijn aanwezigheid in allen en alles.

Als wij onze krampachtigheid durven loslaten, verstaan wij Gods taal en kunnen wij die ook spreken. Dan durven wij op onze beurt te getuigen, in onze taal en met de tekenen van onze tijd, vol vuur, van de verlossing die Jezus ons gebracht heeft. Dan spreken we niet zelf, maar spreekt de Geest in ons, dan spreken we op de adem Gods. De heilige Geest komt nabij, doordat Zij ons tot roepen, bidden en smeken brengt.

‘Veni, sancte Spiritus – Kom, heilige Geest.’

‘Kom! Kom in mij, win, ontwapen mij, zie mij aan, doe mij aan!’ terwijl wij bang zijn onze vrijheid te verliezen, het overzicht kwijt te raken, uit ons gewone doen te worden gehaald. Mogelijk houden wij het toch liever bij het leven dat we stilaan zijn gaan leiden, bij de sleur die ons vertrouwd is en die ons zekerheid geeft.

‘Veni, creator Spiritus – Kom, schepper Geest.’

We aarzelen, deinzen terug en weten niet of we wel echt willen dat Zij komt. We verlangen er wel naar, al is het maar soms en heel even, om mensen te worden vol zuivere gloed, zachte warmte, tederheid, energiek zonder anderen omver te lopen, levenslustig zonder brutaal te worden, charisma-tisch zonder overdrijving, rustig op een wijze die helemaal niets te maken heeft met luiheid en loomheid.

Willen we de Geest kansen geven, dan zijn stilte en bezinning nodig. In denk dat we in onze tijd vooral ruimte moeten laten en maken voor nieuwe geestkracht door bescheiden trouw, bescheiden, trouw.

Die vraagt niet om storm, maar om adem, niet om Christus koning, maar om de dienende Mensenzoon, niet om waarheid, maar om gesprek, niet om macht, maar om dienst, niet ieder voor zich, maar verbondenheid.

Verbondenheid. Ja, juist op deze Pinksterzondag verschijnt de Missiebrief 'Geroepen tot verbondenheid'.

Elders in Pro Nostris kun je de brief lezen. In een wereld waarin letterlijk en figuurlijk steeds meer muren worden opgetrokken, is de belangrijkste missionaire uitdaging om verbondenheid tot stand te brengen: verbondenheid met God, met medemensen overal ter wereld en met de schepping!

Gelukkig weten we dat de heilige Geest niet aarzelt, niet terugdeinst. Zij laat zich niet uit het veld slaan. Steeds weer zal Zij ons aanzetten om ons open te stellen. Gods Geest zal haar weg blijven zoeken in ieder van ons en heel bijzonder op de vijftigste dag!

Bid, stel je open en de Geest die in het leven van Jezus ten volle aan bod is gekomen, Zij zet jou en mij in vuur en vlam!

Peter Denneman smm

Uit de provinciale raad

➤ van 2 maart 2021 ◀

Opening en bezinning door Peter Denneman, wederom digitaal. Jan Lathouwers kan ons echter niet zien, wel horen!

Provinciaalaat

De aangereikte functieomschrijving leken econoom/ economisch adviseur, toegezonden door M.L. Luijbregts, is bekeken door de bestuursleden. Er staan veel dingen in die al door mensen in de gemeenschap uitgevoerd worden of door het administratiekantoor in Maastricht. Personeelsbeleid ligt bij Piet Derckx en Monique Peters van Zusters Onder de Bogen. Coördinatie van adviezen, automatisering, wagenpark en kerkhof wordt allemaal al door Servé Kengen gedaan. Plus de Financiële Commissie denkt mee over een aantal zaken. Het ziet ernaar uit dat de Nederlandse Provincie op dit moment met deze functieomschrijving niet echt iets kan.

Generalaat

juridische verklaring van het Vaticaan inzake de verschillende benamingen voor de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen

De banken komen telkens andere benamingen tegen van de montfortanen. Vanuit de juridische afdeling van het Vaticaan is een officiële verklaring opgesteld dat alle namen horen bij de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen.

mail van Marco Pasinato inzake toetreding tot de Nederlandse Provincie van 1 of 2 missionarissen uit Indonesië

Marco Pasinato wil tijdens het kapittel met de Nederlandse Provincie overleggen of er niet meer missionarissen uit Indonesië naar Nederland dienen te komen.

CGE

Generaal overste Luiz Stefani heeft op 13 februari 2021 een brief gestuurd met de vraag of alle deelnemers van de geplande CGE in Rome begin mei, ermee akkoord gaan de CGE digitaal te houden. Dit is door alle oversten akkoord bevonden.

Financiële Zaken

het Aartsbisdom van Blantyre schenkt Covid uitrusting

De schenking van de Nederlandse Provincie in verband met de wereldwijde Covid-19 pandemie is in goede orde ontvangen en direct besteed om de crisis het hoofd te kunnen bieden. Aartsbisschop Thomas Msusa, alsook Lonely Paul Mashonga, was erg blij met de gift.

Montfort Project (een ruimte creëren waar jongeren hun geloof ter sprake of in beeld kunnen brengen)

verslag van de bespreking over het Montfort Project op

16 februari 2021 (Peter Denneman, Stefan Musanai, Charles Leta)

Tijdens deze bespreking is duidelijk geworden dat Stefan en Charles graag in Nederland blijven werken zolang er een duidelijke missie is. Ze willen ervoor zorgen dat in Nederland een congregatie blijft bestaan, maar er is een duidelijke missie nodig. Parochiaal werk is een belangrijk basiswerk, maar daarnaast dient door de Nederlandse entiteit invulling gegeven te worden aan het Montfort Project.

Gedacht wordt aan de mogelijkheid om met twee andere missionarissen uit Indonesië een gemeenschap te vormen. Er zijn creatieve personen nodig. Creatief in de zin van: iemand die naar mogelijkheden blijft zoeken in hoe de mensen beter bereikt kunnen worden, die iets door middel van muziek kan bewerkstelligen, zich kan bezig houden met facilitaire zaken etc. Vanwege Covid-19 blijft het lastig met meerdere mensen fysiek hierover te brainstormen.

CPR (Commissie Presentie Religieuzen)

Tijdens de vergadering van 12 februari 2021, waaraan Peter Denneman deelnam, is over diverse zaken gesproken, o.a. is er gekeken naar de nieuwe website van KNR die in ontwikkeling is, er is gesproken over een gesprekshandleiding die verschenen is over Fratelli Tutti, te downloaden op de KNR-site en er waren mededelingen van het bestuur over preventie van seksueel misbruik. Ook is er teruggekeken op een vergadering van het CBB, CPR en KNR-PIN van 2 december 2020 met het dagelijks bestuur van de KNR, om te kijken hoe het met de commissies gaat, hoe het gegaan is in de afgelopen periode, wat zij hebben opgezet enz.

Daarna werd gesproken over internationalisering. Dat er een draaiboek in de maak is over internationalisering. Een aantal congregaties, vooral vrouwelijke, hebben mensen uit het buitenland gehaald om deel te nemen aan het bestuur van hun congregatie. Sommige Nederlandse provincies, bijvoorbeeld de Redemptoristen, zijn samengegaan met de provincies van Duitsland en Oostenrijk. De Jezuiteten van België en Nederland zijn samengegaan en dat valt ook onder internationalisering.

Er is naar het roepingenoverleg gekeken; wat is ons beleid, trekken we samen op met het Bisdom of gaan we een eigen weg? Er is gekozen voor dit laatste. Men heeft gesproken over de (online) atelierbijeenkomsten, waar de vormingsdeskundigen bij elkaar komen. Over de dag voor de jonge religieuzen van 5 februari jl. (digitaal) is gesproken. Onder de vijftien deelnemers waren ook Charles Leta en Stefan Musanai. Volgend jaar op 4 februari is er weer een religieuze jongerendag.

Het voorzitterschap van de CPR is besproken. Peter Denneman is sinds kort geen voorzitter meer. Zuster Guerric, een Trappistin, heeft het voorzitterschap overgenomen.

BEMIN (Beraad Missionarissen in Nederland)

vergadering van vrijdag 26 februari 2021 (PD), de missiebrief van het Beraad Missionarissen in Nederland en de belangrijkste elementen uit het 2^e concept van de missiebrief

Het hoofddoel van de vergadering betreft een missiebrief waar redactioneel nog goed naar gekeken gaat worden. Gerard Moorman is een van de medewerkers van KNR die het concept mee heeft opgesteld.

Missie is tweezijdig: van daar naar hier en van hier naar daar. Het gaat onder andere ook over religieus analfabetisme: gemis aan woorden om over geloof te kunnen praten. Het provinciaal bestuur vindt de materie en de onderwerpen in de missiebrief erg interessant en to the point. Het laat gelukkig weer eens een positieve kant van religieuzen zien.

Informatie vanuit verschillende missionaire gemeenschappen was een item op de agenda en Peter Denneman heeft verteld over de geplande bijeenkomsten van Stefan en Charles met de missionarissen uit Duitsland en België die vanwege Covid-19 helaas niet doorgingen en dat geldt ook voor een grote bijeenkomst van jonge montfortanen die in Polen plaats zou vinden. Hij heeft verteld over de twee taken van Stefan en Charles, enerzijds pastoraat en anderzijds het ontwikkelen van een montfortaans project.

Provinciaal Theo te Wierik van de msc heeft verteld over de internationale communitieit in Tilburg en waarom deze per 1 januari 2021 werd opgeheven.

De provinciaal verwijt het bestuur dat er geen plan gereed lag op het moment dat de missionarissen naar Nederland kwamen. Slechts het pastoraat 'van de aanwezigheid' werkt niet, temeer daar de missionarissen priester zijn en dat ook willen laten zien.

Een medewerker van de Week van de Nederlandse Missionarissen (WNM), Frank van den Eerenbeemt, heeft met Peter Denneman gebeld. De WNM organiseert rondom Pinksteren altijd diverse activiteiten. Frank wilde het met Peter hebben over de missionarissen en BEMIN en vertelde dat WNM ook iets voor de buitenlandse missionarissen in Nederland wil doen. Er is altijd gewerkt voor missionarissen die naar andere landen uitgezonden zijn, maar WNM wil nu graag iets doen voor de buitenlandse missionarissen die naar Nederland zijn gekomen. Volgens Frank bestaat een grote behoefte onder de buitenlandse missionarissen elkaar te ontmoeten. WNM wil dit graag faciliteren en ook inventariseren waar verder nog behoefte aan is.

BEMIN en CPR kijken hier naar en het zou goed zijn samen met WNM om de tafel te gaan om een en ander op elkaar af te stemmen. De afspraak daartoe zal op korte termijn gemaakt worden.

Op het einde van de vergadering kwam het voorzitterschap ter sprake. Peter zal binnenkort het voorzitterschap overnemen van Bert Wooning svd.

KNR

In het Jaarplan KNR 2021 staat onder andere wat de taken zijn van het Dagelijks Bestuur KNR (B-KNR). De activiteiten van de Commissie Beheer en Bestuur (CBB), zoals ouderenzorg, project menslievende zorg, de bestuurbaarheid en de werkgroep KNR-PIN. De Commissie Presentie Religieuzen (CPR) die zich bezighoudt met ontwikkeling van visie en beleid, internationalisering, roeping en vorming, het jaarthema: ‘Religieus zijn vandaag’, evenementen zoals de Open Kloosterdag en Jubilea Kloosters in Brabant, website en sociale media, partnerorganisaties en wetenschappelijke instituten enz. Dit ligt allemaal op het bordje van CPR en er zullen derhalve prioriteiten gesteld dienen te worden, te beginnen met internationalisering en roeping en vorming.

Rondvraag

Charles Leta heeft nog een vraag over het toetreden van Jan Lathouwers tot de Giftencommissie. Er wordt uitgelegd dat vanwege het stoppen van Piet Schoen, Jan slechts tot aan het te houden kapittel zijn plaats zal innemen.

Peter Denneman is op 1 maart bij Mirjam Dirkx geweest. Zij gaat in september de retraite 'Zegen van de Jaren' verzorgen voor de montfortanen.

Frans Bullens, de componist van de Cantieken, mailde dat hij op 30 mei a.s. in Den Bosch in de St. Janskathedraal een concert mag verzorgen met Maria-cantieken. Hij vroeg of het Peter een goed idee leek om tussendoor iets te vertellen over Montfort en zijn cantieken. Een prachtige kans om het werk van Montfort te promoten.

➤ *van 6 april 2021* ◀

Opening door Peter Denneman en bezinning door Jan Lathouwers

Peter opent de vergadering, waarna Jan als bezinning voorleest uit 'Het grote boek van levenskunst' van Anselm Grün: 'Het leven is een groot risico'. Charles Leta is wegens ziekte niet aanwezig.

Bestuursperiode 2017 - 2021

Er zijn een aantal suggesties voor aanpassingen doorgegeven. Deze zullen verwerkt worden, waarna het verslag nog één keer ter controle aan het bestuur zal worden voorgelegd.

Jaarverslag Missieprocure montfortanen 2020

Het 'saldo boekjaar' is beduidend lager dan het jaar daarvoor, maar de effecten lopen daarentegen wonderlijk goed met dank aan Insinger/Gilissen. Uit de opbrengsten van de effecten is dit jaar wederom geld uitgekeerd aan de Blauwe Zusters in Malawi.

Voor Brazilië wordt jaarlijks een behoorlijk bedrag via de Missieprocure ontvangen. Indonesië heeft nog een behoorlijk bedrag staan. Malawi heeft nog veel geld in het fonds zitten; er is erg goed gespaard. Over het algemeen waren de uitgaven in 2020 iets hoger dan in 2019. Onder de streep beschikt de Missieprocure over meer geld dan dat er verschuldigd is.

Provinciaal

kapittelleden 2021

Er zal een kapitulant bij moeten komen omdat Charles Leta, die kapitulant was, nu lid is van het provinciaal bestuur. Peter Stevens is de volgende in lijn om aan te schuiven. Hij heeft de uitnodiging daartoe geaccepteerd.

Montfortanen in Nederland

Charles Heijnen verstrekke Peter Denneman een kopie van een pagina uit het parochieblad van Meerssen, waarin vermeld werd dat het dit jaar 140 jaar geleden is dat de eerste montfortanen vanuit Frankrijk naar Meerssen kwamen; dat was in 1881. In diverse katholieke nieuwsbrieven werd melding gemaakt van dit feit, waardoor de bestellingen voor boeken, Maria-cantieken en CD's over Montfort, een hoge vlucht namen.

28 april

De 305^e sterfdag van Montfort zou dit jaar met alle medewerkers gezamenlijk gevierd worden, maar dat kan helaas vanwege Covid-19 niet doorgaan. Peter maakt een boekje voor de viering en zal in de ochtend voorgaan in Vroenhof en 's-middags in Schimmert.

Generalaat

Boeken voor het 'Totus Tuus' centrum in Medjugorje

Op 30 maart 2021 is een brief ontvangen van het generaal bestuur met het verzoek boeken ter beschikking te stellen voor de montfortanen in het nieuwe 'Totus Tuus' Center of the 'Mary Queen of Hearts' Association in Bosnië en Herzegovina. De Nederlandse Provincie zal folders van Montfort toezenden en zes boeken van de hand van Wiel Logister smm (5 van elke titel) in de Engelse- en in de Nederlandse taal.

Montfort bibliotheek Leuven

Op 22 maart 2021 zond het generalaat een brief met betrekking tot de montfortaanse bibliotheek van de Delegatie in België. Sommige boeken zullen meeverhuisd worden naar de nieuwe gemeenschap in Kessel-Lo en de overige boeken gaan naar de faculteit van Leuven.

Code of Conduct Pastoral Care and the Regulations for complaints of unacceptable behaviour

Op 18 maart 2021 ontving Peter Denneman een e-mail van Jean Charles Wismick van het generaal bestuur, met de vraag hoe het in Nederland geregeld is met de afwikkeling rondom het seksueel misbruik. Welke voorschriften worden gehanteerd en hoe wordt dit uitgevoerd? Peter heeft, na overleg met Janneke Doe van de KNR, geantwoord dat de montfortanen in Nederland de landelijke regelingen, afgevaardigd door de Bisschoppenconferentie, die voor alle katholieke organisaties van toepassing zijn, dus ook voor religieuze instituten en hun zelfstandige onderdelen in Nederland, volgen. Het betreft de 'Gedragscode Pastoraat en het Reglement klachten van grensoverschrijdend gedrag', die door iedereen die een pastoraat doet, ondertekend dient te worden.

BEMIN (Beraad Missionarissen in Nederland)

verslag 36^e bijeenkomst d.d. 26 februari 2021

Peter zal op 30 april 2021 de voorzittersfunctie van Bert Wooning svd overnemen en het middagdeel van de vergadering voorzitten.

samenwerking BEMIN-NIM

Het huidige bestuur, waar overigens geen van de provinciaals die NIM ooit hebben opgericht in zitten, faciliteert NIM en stuurt niet aan. De inhoudelijke kant wordt behartigd door Frans Wijsen (hoogleraar missiologie), maar die gaat binnenkort met pensioen. De vraag is nu wie NIM verder inhoudelijk gaat aansturen als het huidige bestuur dit niet wil doen? In de statuten staat dat het bestuur van NIM wel degelijk inhoudelijk de zaken dient aan te sturen. De voorkeur gaat er naar uit dat de provinciaals die bij BEMIN zitten zich samen pakken en de inhoudelijke kant van NIM gaan bepalen. In de BEMIN-vergadering van 30 april a.s. zal dit uitvoerig besproken worden.

Rondvraag

de kerkhoven van Schimmert en Oirschot

Op 31 maart 2021 hebben Peter Denneman, Jan Lathouwers en Servé Kengen een bezoek gebracht aan het kerkhof in Schimmert om samen met een steenhouwer te bekijken hoe de menhirs geplaatst kunnen worden. Het voornemen is, als je het kerkhof opkomt, rechts in die hoek vier menhirs te plaatsen. Eén menhir met een algemene tekst (zonder namen) voor de zusters, twee menhirs in het midden met namen van de in Oirschot begraven confraters en één menhir met de namen van de confraters die in Beresteijn begraven waren en werden herbegraven in Schimmert. Dit zal ruim vóór de Requiemviering van 6 november 2021 gereed zijn.

Onze overledenen

Op 20 maart 2021 overleed in Horn op 85-jarige leeftijd *Jo Derckx-Martens*, weduwe van *Jac Derckx* en schoonzus van *Piet Derckx smm.*

In Geleen overleed op 28 maart 2021 de zus van broeder *Lei Louis*, *Annie van der Zwaan-Louis*. Zij is 83 jaar geworden.

In Frankrijk overleed *Hubert Davy smm* op 30 maart 2021. Hij werd 89 jaar en was 67 jaar montfortaan.

Jeanne Verouden-van Kollenburg, echtgenote van oud montfortaan *Rinus Verouden*, overleed op 7 april 2021 in Geldrop.

Op 14 april 2021 overleed *Henk Basten*, broer van broeder *Alwie Basten z.g.*

Zuster *Marie Rose* (*Margaretha Maria Camps*), zus van pater *Jozef Camps z.g.*, overleed op 23 april 2021 in Sittard.

Op 27 april 2021 overleed in Breda *Pol Dogge*, zwager van pater *Jan Bechtold z.g.*

Nieuws uit de provincie

Van *Pee de Waard* werd bericht ontvangen over zijn hernia-operatie die goed verlopen is. De chirurg heeft Pee na de operatie snel naar huis gestuurd om te revalideren, om hem zo te beschermen tegen een eventueel in het ziekenhuis op te lopen coronabesmetting. Rust is geboden en af en toe een uurtje in de zon zitten om weer op krachten te komen. Pee krijgt vervolgens fysiotherapie om weer goed te leren lopen en op zijn benen te kunnen staan.

Met Pasen mailde *Antoon van Noije* dat in Brazilië erg veel mensen overlijden aan corona en dat de ziekenhuizen het niet meer aan kunnen. Dit raakt ook de *Sitio*; er zijn veel kinderen besmet en in isolatie, de bazaar is dicht en de giften lopen snel achteruit. Antoon haalde wederom aan dat hij nog steeds graag in juli naar Nederland wil komen, maar eerst zal hij behandeld moeten worden door een orthopeed.

Op 22 februari was Peter Denneman bij *Richard Schreurs* op bezoek. Richard maakt het goed.

Carlos Vieira uit Portugal heeft informatie gevraagd voor een te maken gedenkboek van alle Nederlandse confraters die ooit in Portugal hebben gewerkt. Hub Kleijkers zal dit oppakken.

De sleutels van het huis van *Simon Kuijten* zijn eind februari ingeleverd bij *Casade* (verhuurder).

De persoonlijke spullen van *Ben Faas* liggen nog steeds in de garage in Schimmert. *Diny* en *Bets Faas* vinden het vanwege Covid-19 te gevaarlijk om nu naar Limburg te komen. De spullen zullen zolang in de garagebox in Schimmert blijven.

Jan Lathouwers heeft contact gehad met *Pierre Robertz* en zal proberen op korte termijn bij *Pierre* op bezoek te gaan vanwege diens aanstaande 65-jarig priesterfeest, zodat dit toch enigszins gevierd kan worden.

De burgemeester van Valkenburg a/d Geul, *Jan Schrijen*, liet begin januari 2021 aan *Herman Jansen* weten:

“..... Ik bewonder u dat u ondanks het gegeven dat de jaren beginnen te wegen, actief bezig blijft. U bent alom aanwezig in de gemeenschap en betrokken bij mensen, u moedigt ze aan het goede te doen en waar nodig bent u er om hulp en troost te bieden. U bent een verbinder, een cementmaker en laat de kerk ‘leven’ als ontmoetingsplaats voor mensen om even rust te nemen en stil te staan in de jachtige tijd. Door ruimte te geven aan mensen uit een breed spectrum weet u mensen mee te nemen van vluchtige oppervlakkigheid naar wezenlijke perspectievolle verdieping. U maakt de mensen bewust van de verantwoordelijkheid voor elkaar en de nood om beschikbaar te zijn voor elkaar en om te zien naar elkaar, bekommernisvol.....”

Gir Op 't Veld maakte zich aanvankelijk zorgen over het vaccineren, omdat hij in het journaal hoorde dat er mensen gestorven waren na toediening van het vaccin.

In de *Missionaire Agenda 2021-1* van KNR, het werkschrift voor missie, ontwikkeling en vredesweek, is een eerste column 'Vanuit Indonesië naar Nederland' van de hand van *Stefan Musanai* opgenomen. Alle confraters waren er zeer over te spreken en dat maakte Stefan terecht trots.

Peter Denneman was op 30 maart jl. op bezoek bij *Jacques Hoedemakers* in Puth. Het huis waar Jacques woont behoort toe aan de *Maria Solberg Stichting*. Jacques mag tot 2030 om niet in het huis blijven wonen.

Uitnodiging aan mijn confraters

De dag van onze priesterwijding was 11 maart 1956. We waren met z'n zessen. Sinds december 2018 is de vijfde van ons groepje, Jan Leistra, gehemeld.

Ik denk te handelen in naam van ons zes-tal, wanneer ik u nu mag uitnodigen om een cadeau te ontvangen. Cadeaus, zijn free of charge. Ze willen wel goed gebruikt worden! Ons geschenk is een boek, vol van inspiratie en meditatie: "Lessen uit liefde voor mijn priesters".

Vier jaar geleden opgedoken te midden van de aanhoudende stroom van geestelijke lectuur. Meer dan 500 bladzijden. U kunt er jaren mee doen! Voor mij waren dat drie jaren. Ik ben nu aan het herlezen. De teksten zijn veilig gesteld door imprimatur en nihil obstat. Hedendaagse toestanden en problemen komen ruim aan de orde, vaker met referenties naar leven volgens het Evangelie.

Als u interesse heeft, laat mij dit dan weten. U ontvangt het boek per post, geheel gratis. Goed succes toegewenst!

Met broederlijke groet,

Pierre Robertz smm
Park Boswijk 473, 3941 AJ Doorn
petrosrobertz@gmail.com
+31(0)343 - 519 473

Uit de wereldwijde congregatie

Op 25 maart 2021 startten in Ruteng, Indonesië, ter gelegenheid van 'Maria Boodschap', 15 jongemannen aan hun noviciaat. Ze begonnen hun initiële vorming door middel van een rite onder leiding van Fr. Kristianus Jumi Ngampu smm, namens de provinciaal overste van Indonesië, Fr. Antonius Tensi smm.

Er werd geciteerd uit de meest populaire scènes uit het leven van St. Louis-Marie de Montfort en de novicen werd gevraagd te leren van onze heilige stichter, de geest om alles op te geven en zich alleen aan God over te geven.

Elisabetta Ronchetti sprak in een privé-audiëntie met paus Franciscus over haar boek voor tieners, ontstaan door haar enthousiasme voor Montfort: ‘The Love of Wisdom. Een jongen zoekt het geheim van het leven’, editie *Messaggero Padova*, 2019.

De jonge hoofdrolspeler gaat na de dood van zijn vader niet meer naar school en sluit zich op in zijn kamer met zijn computer die hij de naam Salomon geeft; net als de beroemde Bijbelse koning aan wie God de wijsheid heeft gegeven. Wijsheid zal de sleutel zijn om 'het geheim van het leven' te begrijpen.

Saint Louis-Marie de Montfort was een geweldige communicator tijdens zijn leven en dit wordt vandaag de dag nog steeds gevoeld in zijn geschriften. Het boek is ontstaan door mijn verleden als scout-opvoeder en ik merkte dat je aandacht moet besteden aan taal en de manier waarop je de aandacht kunt trekken met behulp van verbeeldingskracht, terwijl je trouw blijft aan de boodschap.

In emoties, hartstocht, vrijheid van geweten en meningsuiting, in de zoektocht naar oprechtheid en waarheid, merk ik dat Saint Louis-Marie de Montfort een licht kan zijn voor elke adolescent van elk tijdperk, zelfs voor die van vandaag.

(gepubliceerd door Marco Pasinato smm)

Nieuw bestuur voor de vice-provincie India.

Op 20 april 2021 heeft Luiz Augusto Stefani smm, generaal overste, met instemming van zijn raad, Michael Sahayaraj James smm benoemd tot overste van de vice-provincie India voor een "ad interim" mandaat.

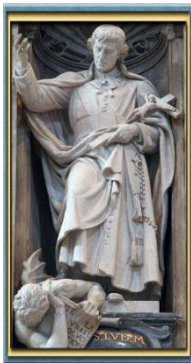
Michael Sahayaraj James smm

De raadsleden zijn:

Peter Mascarenhas smm en Kiran Babu Jalagam smm

Het mandaat van het nieuwe bestuur is ingegaan op 20 april 2021.

140-jarige aanwezigheid smm in Nederland

Op Instagram plaatste *Charles Leta smm* hierover een filmpje met de volgende tekst:

‘Op 28 april viert de Kerk de gedachtenis van Louis-Marie Grignon de Montfort. De Franse priester leefde eind 17e en begin 18e eeuw. Hij is de stichter van drie congregaties, waarvan er één naar hem werd vernoemd: de paters Montfortanen. Dit jaar is het precies 140 jaar geleden dat de congregatie zich in Nederland vestigde en de eerste paters in Schimmert kwamen wonen.

In september 1881 streek een groep Franse Montfortanen neer in Huize Willems in Schimmert. Ze moesten Frankrijk verlaten vanwege de anti-kerkelijke wetten die daar op dat moment golden. Net als veel andere Franse congregaties zochten ook de Montfortanen naar een veilige vestigingsplaats en kwamen zo in Limburg terecht. De paters dachten dat ze maar even in ‘Holland’ zouden blijven, maar hun komst was blijvend. Tot op de dag van vandaag wonen er Montfortanen in Schimmert. In totaal heeft de Nederlandse Provincie meer dan duizend leden geteld, van wie ongeveer de helft als missionaris naar het buitenland is uitgezonden. De Montfortanen waren in tal van parochies en bedevaartplaatsen in het hele land actief. In Limburg niet alleen in Schimmert, maar ook in Valkenburg, Meersen, Bunde, Hoensbroek en Schaesberg. In totaal heeft de congregatie veertien kloosters in ons land gehad. Op dit moment zijn er twee gemeenschappen: Schimmert en Valkenburg.’

Overweging tijdens de viering op de 305^e sterfdag van Montfort

Wanneer Jezus zijn leerlingen uitzendt, moeten ze kwade geesten uitdrijven, dat wil zeggen: mensen dichter bij zichzelf brengen, de vervreemding overwinnen die ons voortdurend belet om leven zoals God ons oorspronkelijk heeft gewild. Dat wordt door Jezus ‘ommekeer’ genoemd: weg van angst en twijfel die het vertrouwen in onszelf en in God tot in de wortel verstoren en vernietigen.

De leerlingen hoeven niks anders meenemen dan een rugzak vol godsvertrouwen, een geloof als een stok om op te steunen en een reisgenoot, want Hij stuurt hen twee aan twee het leven in. Zo kunnen ze elkaar aanvullen, corrigeren, bemoedigen, want geloven houd je niet vol in je eentje. Zij niet, en wij evenmin. Geloven moet je kunnen en willen delen, en het geloof doorgeven, moet je met elkaar optrekkend, samen doen.

En wanneer je ergens komt, leert Jezus hun, en je blijkt niet welkom, schud dan het vuil van je voeten en ga gewoon verder. Achtervolg mensen niet met je geloofsovertuiging; zet geen voet tussen de deur; bied het geloof aan, en laat mensen de keuze maken.

Zo zijn volgelingen van Montfort, Dochters der Wijsheid en Montfortanen, op weg gegaan, een groep naar Nederland gevluht hier zich voorlopig, later definitief gevestigd. Veel zusters, confraters zijn van hier weer naar elders getrokken, naar het Zuiden, het Oosten, het Noorden en ook weer met een rugzak vol godsvertrouwen, een geloof als een stok om op te steunen én met als groot voorbeeld Louis-Marie Grignion de Montfort. Waar of hoe zijn volgelingen ook actief zijn, zij dragen in het voetspoor van onze stichter de evangelische boodschap uit en getuigen zo in woord en daad de liefde en de bekommernis van God, Charité, voor een ieder!

Nu, 2021, wij zijn een klein groepje geworden. Het werk is overgedragen of is beëindigd. Wat nooit stopt is de bezinning op de roots van de montfortaanse beweging.

Intensere bezinning op en verdere verdieping van wat Montfort heeft bewogen kenmerken de afgelopen jaren.

De afgelopen tien jaar hebben iets weg van de tijd waarin een kleine tweeduizend jaar geleden de apostelen en Maria verkeerden. Zij zitten biddend om kracht en wijsheid, elkaar bemoedigend, bij elkaar. Zij wachten af... zien uit naar de Geest die – zoals met Pinksteren blijkt – hen zal begeisteren en in staat stelt tot grootse daden.

Tot grootse daden in staat, zoals de apostelen op Pinksteren... Nee, dat niet, maar wel is er hoop ontstaan met het komen van jonge montfortanen uit Congo naar België, uit India naar Duitsland en uit Indonesië naar ons land. Ruim tachtig jaar geleden zijn de eerste drie montfortanen vanuit hier als missionaris naar Indonesië vertrokken. In al die jaren zijn dat er 38 geweest. Het aantal Indonesische montfortanen is nu meer dan het drievoudige! Van hen zijn er 15 als missionaris uitgezonden over de wereld. Stefan en Charles zijn twee van hen die in 2018 uitgezonden zijn naar Nederland.

Zoals de Nederlandse montfortanen toentertijd in Indonesië, moeten zij nu hier eigen weg zoeken in een voor hen onbekend land met een heel andere cultuur. Ook de wijze en het uiten van geloven, het kerkelijk leven hier hebben geen vergelijk met Indonesië.

Het komen van Stefan en Charles kan een keerpunt inhouden voor de parochies van Genhout en Schimmert, alsook voor de Nederlandse Provincie van de Montfortanen. Wij oudere confraters hebben hen broederlijk ontvangen.

Wij rekenen het tot onze taak om hen zoveel mogelijk van dienst te zijn bij het zich thuis gaan voelen in onze provincie, samenleving en kerk. Wij bemoedigen, ondersteunen, en zijn behulpzaam bij het parochiepastoraat in Schimmert en Genhout en bij het opzetten van een nieuw montfortaans project. Ons gebed begeleidt Stefan en Charles.

Zo zorgen wij samen dat de hoop de montfortanen niet wordt ontnomen! Hoop. Het is God die haar in onze ziel laat afdalen. Het is een weerschijn van God in onze ziel. Hoop stelt ons in staat tegen alle hopeloosheid en berusting in onze hoop op het welslagen van deze missie vast te houden. Wie weet begint een nieuwe toekomst in de voetstappen van Montfort...

Peter Denneman smm

**CGE 1 t/m 8
mei 2021**

Er zijn 26 deelnemers, onder wie het generaal bestuur en de oversten van 19 entiteiten. Dagelijks is er een Zoom-meeting van 15:00 uur tot 17:00 uur. Namens onze entiteit neemt deel Peter Denneman. Dit keer was er ook een Duitse tolk.

Reacties etc. moesten in het Engels. Vandaar dat ook Monique Heijman de sessies bijwoonde.

Peter	DENNEMAN	Netherlands	
Gerd-Willi	BERGERS	Germany	
Jos	VAN DEN BERGH	Belgium	
Georges	MADORE	Canada	
Jorge Enrique	GONZALEZ VASQUEZ	Colombia	
José-Maria	DE ORBE CLAVERA	Ecuador	
Thomas	POTH	USA	

zaterdag 1 mei opening CGE

Na een praktische demonstratie van de werkwijze van Zoom, een gebed en het voorstellen van de deelnemers, opent Luiz Stefani (generaal-overste) de vergadering met een speech.

Communicatie tussen alle oversten wereldwijd vergt behendigheid en is onontbeerlijk, zeker in deze tijd. Daarnaast is en blijft het belangrijk de notulen van de raadsvergaderingen meteen naar het generaal bestuur te zenden, zodat het generaal bestuur beter op de hoogte kan blijven van wat er in de onderscheidenlijke entiteiten speelt.

Joji Kalarickal vertelt daarna over de onderwerpen op de agenda, waarna er ruimte is voor de deelnemers om met elkaar van gedachten te wisselen. Voor velen is het de eerste keer dat ze via Zoom aan een vergadering deelnemen en om die reden is het aanvankelijk een beetje onwennig.

maandag 3 mei begeleiding van jonge priesters

Mario Belotti (overste van Italië) vertelt over de noodzaak van voortdurende vorming voor jonge priesters en stipt onder andere aan de overgang van de opleiding naar het apostolaat en de mogelijke uitdagingen en moeilijkheden die men daarbij kan tegenkomen.

Dat voortdurende vorming een noodzaak is en dat er binnen de provincie personen moeten zijn die de jonge montfortanen daarin begeleiden.

Lonely Paul	MASHONGA	Africa Anglophone	
Constantin	ATALIPA ATUBENGULU	Africa Francophone	
Antonius	TENSI	Indonesia	
Mario	BELOTTI	Italy	
Bruno	RANDRIANASOLO KIKY	Madagascar	
Aloisius	BANGGUR	Papua New Guinea	

Dan volgt een introductie voor de workshops die bijna dagelijks zullen plaatsvinden in de zogeheten 'break-out rooms'. Er zijn vier groepen gevormd, die elk een vraag voorgelegd hebben gekregen ter beantwoording. De antwoorden worden besproken, waarna de secretaris van elke groep de uitkomst deelt in de hoofdvergadering.

Op het einde van de dag deelt Jean-Claude Lavigne, gespreksleider, de conclusie met alle deelnemers.

dinsdag 4 mei zelffinanciering van de opleiding en planning

Deze sessie werd geopend door Arnold Suhardi (lid van het generaal bestuur) met het boek 'Gods liefde voor mensen doet me dichten en zingen' in beeld en wordt cantiek 148 'God verborgen in mijn naaste' ten gehore gebracht. Tevens was de Nederlandse tekst in beeld met daarnaast een vertaling in het Engels en in het Frans.

Vandaag vertelt Jorge Enrique Gonzalez (overste van Colombia) over zelffinanciering van de opleiding en planning. Hij deelt de ervaringen die zijn opgedaan om gelden te genereren met bijvoorbeeld het bosbouwproject in Orinoco, notenhandel, bijenteelt en de bouw van appartementen in Bogotá. Op de vraag wat hij andere entiteiten zou aanraden, geeft hij het antwoord er altijd voor te zorgen dat bij de opstart van een project de kennis, de expertise voorhanden is, zeker bij langlopende projecten.

Anton Tensi (overste van Indonesië) laat weten dat de provincie Indonesië een zelfvoorzienende entiteit is op het gebied van de financiering van formatie.

Met name voor initiële formatie en binnenlandse- of soms zelfs internatio-nale voortdurende formatie. Alle gelden die nodig zijn voor deze vormingsprocessen worden verstrekt door het provinciaal bestuur van Indonesië. Er hoeft geen beroep gedaan te worden op het IMA-fonds.

De volgende beleidslijnen zijn van toepassing op elke postulant: Ten eerste, bij de intrede in het postulaat, wordt elk gezin gevraagd vrijwillig een bepaald bedrag bij te dragen. Dit is een hulp voor de congregatie. Ten tweede moet iedere postulant en novice in zijn eigen levensonderhoud voorzien. Zo heeft ieder van hen een eigen borgsom, die door de econoom van de gemeenschap wordt bewaard.

Van Giuseppe Mizzotti (econoom van Peru-Brasil) ontvangen we schriftelijke informatie over hun project 'Palmas Monfortianas'. Een palmboomproject in wording, waarvan men uiteindelijk hoopt dat het circa € 30.000,- per jaar zal gaan opbrengen. Met dit bedrag kan waarschijnlijk de opleiding van jonge montfortanen bekostigd worden.

Balawamy Kata (generaal econoom) bespreekt de toekomst van IMA en GSA. Jaarlijks komt het IMA geld tekort. Dit tekort wordt vervolgens aangevuld uit het GSA-fonds. Om dit in de toekomst te voorkomen, wil men komen tot de oprichting van een nieuw fonds. De opbrengsten van dit fonds zijn uitsluitend bedoeld voor IMA. Dit fonds dient gevormd te worden door bijdragen van de oudere entiteiten en verkoop van eigendom.

Namens de Nederlandse Provincie is bepleit dat bij het beheer van dit fonds een beroep gedaan wordt op de deskundigheid van niet-montfortanen.

José Ángel	JULCAHUANCA	Peru-Brazil	
Norwyn	BAYDO	Philippines	
Amilcar José	ALVES TAVARES	Portugal	
Olivier	MAIRE	France	
Jean Jacques	SAINT LOUIS	Haiti	
Michael Sahayaraj	JAMES	India	

woensdag 5 mei vorming van leiders

Paul Lonely Mashonga (overste van Engelstalig Afrika) opent met een lezing over welke bekwaamheden een leider dient te beschikken. De benodigde competenties zijn: respectvol zijn naar mede-confraters, altijd uit zijn op samenwerking en zeer belangrijk is een goede communicatie. Een leider kan nooit zonder vertrouwen en ondersteuning van de groep. Hij benadrukt tevens het belang van teamwerk en de kunde om te delegeren.

In de break-out rooms wordt onder andere besproken: hoe jonge confraters op te leiden tot overste en of daarvoor een programma ontwikkeld dient te worden?

donderdag 6 mei Ratio Formationis - Deel II

Op deze donderdag wordt door Marco Pasinato (lid van het generaal bestuur) de Ratio Formationis - Deel II besproken. Voorafgaand aan de CGE zijn er door de entiteiten die jonge montfortanen in opleiding hebben, opmerkingen gemaakt bij dit document.

Over het algemeen juicht men het verschijnen van deze Ratio toe en is men tevreden over de verwoording van het opleidingstraject. Lang werd stilgestaan bij de vraag of je dient te kijken of iemand überhaupt bereid en in staat is tot een celibatair leven of dat je naar iemands geaardheid dient te kijken.

Wat de verleidingen zijn en hoe deze te weerstaan. Ook hierin hebben de oudere confraters een belangrijke taak de jongere montfortanen met raad en levenservaring bij te staan.

vrijdag 7 mei mededelingen

In een documentaire worden de bezoeken van het generaal bestuur aan de verschillende entiteiten getoond. Vervolgens wordt meegedeeld dat het volgend Generaal Kapittel gehouden zal worden van 30 april t/m 21 mei 2023 in het klooster van de passionisten in Rome. Het generaal bestuur vindt het fijn als er een commissie gevormd wordt ter voorbereiding van het kapittel. Op weg daar naartoe wil men in 2022 nog een CGE houden.

Vervolgens wordt het project Mexico gepresenteerd. Drie confraters zijn bereid gevonden aan dit project te beginnen.

Het project Vietnam is nog niet zover in ontwikkeling als het project Mexico. Dit heeft alles te maken met de Covid-19 pandemie. Over het algemeen zijn de reacties op de twee stichtingen positief. Ook al ziet men in dat de stichting in Vietnam waarschijnlijk moeilijk zal verlopen.

**zaterdag 8 mei Syntesis - Vademecum door gespreks-
leider Jean-Claude Lavigne**

Deze vergadering begint met een samenvatting door Jean-Claude Lavigne van hetgeen de afgelopen dagen ter tafel gekomen en besproken is.

Luiz Stefani kondigt aan dat binnenkort een vademecum zal verschijnen en ook een brief over en gericht tot de associés.

Na een korte pauze volgt de stemronde. Hieruit blijkt dat men het goed vindt dat het Generaal Kapittel in 2023 wordt gehouden. Met het houden van een CGE in 2022 stemt men ook in, waarbij de voorkeur ernaar uitgaat dit wederom via Zoom te doen. De stichting Mexico wordt met een overgrote meerderheid goedgekeurd. Over de stichting Vietnam is men minder enthousiast, maar er volgt toch een meerderheid van de stemmen.

Luiz Augusto	STEFANI	Generalate	
Wismick	JEAN-CHARLES	Generalate	
Marco	PASINATO	Generalate	
Arnold	SUHARDI	Generalate	
Felix Mabvuto	PHIRI	Generalate	
Balaswamy	KATA	Generalate	
Joji	KALARICKAL	Generalate	

Ter afsluiting van deze CGE, voorafgaand aan het slotgebed, houdt Luiz Stefani een korte speech, waarin hij alle deelnemers bedankt, de tolken, de Commissie Communicatie en allen, die (technische) ondersteuning hebben geboden deze eerste internationale digitale CGE Zoom-vergadering mogelijk te maken.

*Peter Denneman smm
Monique Heijman*

Missiebrief 'Geroepen tot verbondenheid'

INLEIDING

De COVID-19 pandemie heeft ons geconfronteerd met het feit dat we de grote uitdagingen waar we als mensheid voor staan, alleen samen kunnen oplossen. Deze wereld is 'ons gemeenschappelijk huis', zoals paus Franciscus ons steeds weer voorhoudt. Onderlinge verbondenheid staat in tijden van crisis echter onder druk. De verleiding blijkt groot om ons juist dan terug te trekken op de eigen groep, de eigen natie, de eigen cultuur.

Jezus draagt zijn leerlingen op om tot 'alle volkeren' te gaan met zijn boodschap van verzoening, verbondenheid en vrede (Mt. 28, 19). Dit 'zendingsmandaat' overstijgt de grenzen die mensen trekken tussen de eigen groep en anderen. De christelijke missie biedt daarom tegenwicht aan alle factoren die verdeeldheid zaaien.

In een wereld waarin letterlijk en figuurlijk steeds meer muren worden opgetrokken, is de belangrijkste missionaire uitdaging om verbondenheid tot stand te brengen: verbondenheid met God, met medemensen overal ter wereld en met de schepping.

Deze missiebrief verschijnt precies twintig jaar nadat het Centraal Missionair Beraad Religieuzen zijn visiestuk over missie Op zoek naar sporen van God publiceerde. Hierin werd de nadruk gelegd op missionaire presentie.

In deze nieuwe missiebrief reflecteert het Beraad Missionarissen in Nederland (BEMIN) op de uitdagingen van onze tijd en op de inbreng van jonge en buitenlandse religieuzen bij het denken over missie. Met deze brief geeft BEMIN een aanzet tot bezinning op de missionaire opdracht van religieuze instituten. Het Beraad hoopt dat deze brief richting biedt aan het denken en handelen van allen die willen meewerken aan Gods plan voor de wereld.

Pinksteren, 23 mei 2021

HOOFDSTUK 1: TEKENEN VAN DE TIJD

“We kunnen de huidige tijd, met zijn lege en stille kerken, simpel beschouwen als een tijdelijke maatregel die we snel weer zullen vergeten. Maar we kunnen deze tijd ook omarmen als ‘kairos’, als het juiste moment voor verandering, om ‘diepere wateren op te zoeken’, om te zoeken naar een nieuwe identiteit voor het christendom in een wereld die voor onze ogen radicaal verandert.”¹

¹ Tomáš Halík, interview in dagblad Trouw, 8 april 2020

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal ontwikkelingen in de afgelopen decennia op maatschappelijk en kerkelijk vlak. Deze vormen de achtergrond voor de missie van nu en vragen om een proces van onderscheiding. Elke generatie moet immers opnieuw de ‘tekenen van de tijd’² proberen te verstaan en zoeken hoe de opdracht om in woord en daad te getuigen van het Evangelie vorm kan krijgen.

Een wereld in verandering

Een verdeelde wereld

Hoewel de wereld statistisch gezien veiliger is dan ooit, lijkt de onderlinge verdeeldheid alleen maar toe te nemen. Het optimisme uit de jaren '90, toen de economie er voor de rijke, westerse landen goed voor stond en het communisme was verslagen, werd getemperd door de terroristische aanvallen op 11 september 2001. De verhoudingen tussen culturen en religies kwamen op scherp te staan. Er vond hevig oorlogsgeweld plaats in landen als Afghanistan, Irak, Syrië, Somalië, Jemen. Er was in bijna alle werelddelen ook terroristisch geweld dat diep ingreep in de bestaanszekerheid van mensen.

Grote groepen mensen zien zich door geweld, armoede, uitzichtloosheid en klimaatveranderingen gedwongen hun geboorteland te verlaten. Het aantal vluchtelingen en ontheemden in de wereld is volgens schattingen van de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR in 2020 gestegen tot boven de 80 miljoen, een triest record.

² Zie *Gaudium et Spes* 4

Geopolitieke veranderingen

Geopolitiek zijn er grote verschuivingen gaande. De politieke en economische macht van landen als China, India en Rusland neemt toe. Hoe groot de rol van de westerse landen komende decennia nog zal zijn op het wereldtoneel, is de vraag.

De mensheid staat voor grote uitdagingen: de milieucrisis, de crises van armoede en honger die zijn verergerd door de pandemie, de vluchtelingen crisis en de voortgaande wapenwedloop. Het is ironisch dat enerzijds duidelijk is dat deze problemen grensoverschrijdend zijn en alleen samen kunnen worden opgelost, maar dat overal in de wereld een tendens te zien is om 'eigen volk eerst' te stellen. Brexit, het aantreden van rechts-populistische leiders in een aantal Europese landen en de politieke onrust en verdeeldheid in de Verenigde Staten van de afgelopen jaren, onderstrepen hoe kwetsbaar ook de westerse democratieën zijn.

Alles hangt met alles samen

De wereldwijde financiële crisis (2007-2011) toonde de tekortkomingen van het kapitalistische systeem. Geldbejag gaat te vaak ten koste van de aarde, de menselijke waardigheid van alle mensen (velen worden niet rijker, maar armer) en de generaties die na ons komen.

De gevoeligheid voor seksistisch, racistisch, etnisch en anti-lhbt geweld is overal ter wereld sterk toegenomen. De *MeToo*-beweging die eind 2017 opkwam, leidde wereldwijd tot demonstraties tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag. *Black Lives Matter*, een beweging die is ontstaan in de Verenigde Staten in reactie op het politiegeweld tegen Afro-Amerikanen, had een grote impact.

Op alle continenten wordt geïnteresserd tegen institutioneel racistisch geweld en achterstelling. Veel mensen, vooral jongeren, beseffen dat onrecht, discriminatie, uitbuiting en aantasting van het milieu met elkaar samenhangen. Ze nemen deel aan klimaatmarsen én aan demonstraties tegen racisme en uitbuiting.

Het wereldwijde web

Een laatste, belangrijke ontwikkeling die hier genoemd moet worden is de digitalisering van ons leven. Deze heeft door de pandemie een enorme impuls gehad. Enerzijds zorgt de digitale revolutie ervoor dat het globaliseringsproces ongehinderd voortgang vindt. Zonder internet hadden internationale handel en de uitwisseling van informatie nooit zo'n hoge vlucht kunnen nemen. Anderzijds heeft het internet ook geleid tot maatschappelijke fragmentarisering, tot allerlei 'sociale bubbels'. Mensen uit verschillende kringen hebben nauwelijks nog contact met elkaar hebben en ontvangen informatie die specifiek op hen gericht is. Sociale media vergemakkelijken contacten, maar blijken in de praktijk ook een instrument voor het verspreiden van misleidende informatie en het creëren van verdeeldheid.

Kerkelijke veranderingen

Verschuiving zwaartepunt van het christendom naar het zuidelijk halfrond

Ook kerkelijk en religieus vonden de afgelopen decennia grote veranderingen plaats. De meest opmerkelijke daarvan is dat het getalsmatige zwaartepunt van het christendom vanaf de jaren '70 steeds sterker is komen te liggen op het zuidelijk halfrond.

Aan het begin van de 20e eeuw leefde slechts een kwart van de katholieken wereldwijd buiten Europa of de Verenigde Staten. Aan het eind van 20^e eeuw was het plaatje bijna omgekeerd: twee derde van alle katholieken ter wereld leefde in Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Die trend zet zich alleen maar door en geldt ook voor andere grote christelijke denominaties. De meeste missionarissen zijn momenteel afkomstig uit het zuidelijk halfmond.

Binnen het christendom wereldwijd vinden belangrijke verschuivingen plaats. In het Midden-Oosten, bakermat van het christendom, is de situatie voor christenen de afgelopen decennia sterk verslechterd. Veel christenen trekken vanwege geweld en gebrek aan perspectief weg naar Europa of Amerika. Als dit zo doorgaat is de rol van de christenen in het Midden-Oosten weldra uitgespeeld. In Latijns-Amerika is de invloed van evangelische en pinksterkerken sterk gegroeid. Miljoenen mensen hebben de katholieke Kerk de rug toegekeerd en hebben zich bij een evangelisch-protestantse kerk aangesloten.

Secularisering, nieuwe religiositeit en migrantengemeenschappen

West-Europa is in religieus en spiritueel opzicht vermoeid en gedesoriënteerd. Door een seculariseringproces van vele decennia is in ons deel van de wereld een breuk ontstaan met het religieuze verleden. Jongere generaties zijn vervreemd van het geloof van hun voorouders en verstaan nauwelijks nog de religieuze taal van het christelijke geloof. Dat betekent geenszins dat mensen geen behoefte hebben aan een levensbeschouwelijk kader.

In een periode waarin fundamentele veranderingen plaatsvinden en grote onzekerheid heerst, komt die behoefte nog sterker aan de oppervlakte. Veel mensen tonen belangstelling voor wijsheid uit verschillende wereldreligies. Oosterse religies en esoterische wijsheid lijken een grotere aantrekkingskracht te hebben op westerlingen dan het christendom.

Veel westerse christenen die opgegroeid zijn in een geseclariseerde samenleving, voelen verlegenheid om vrijmoedig over hun geloof te spreken. Dat heeft deels te maken met zwarte bladzijden in de geschiedenis van de Kerk, bijvoorbeeld het machtsmisbruik en heel recentelijk het schandaal van seksueel misbruik. Deels heeft deze verlegenheid ook te maken met de opvatting dat geloof tot het privédoel behoort. Veel religieuzen zagen het als hun voornaamste opdracht om onder mensen aanwezig te zijn. Zij zetten zich samen met anderen in voor rechtvaardigheid, vrede en zorg voor het milieu. Dat hebben zij in alle bescheidenheid vaak op bewonderenswaardige manier gedaan.³ Toch is de vraag gerechtvaardigd of zij met hun schroom om hun geloof ter sprake te brengen, niet hebben bijgedragen aan het 'religieus analfabetisme' van de jongere generaties.

Christenen die uit andere continenten naar Nederland komen, hebben minder last van 'religieus analfabetisme'. Er wordt bij alle discussies over vluchtelingen en migranten wel eens vergeten dat een groot percentage van deze migranten, ongeveer de helft, christen is.

³ Zie: ' dr. Ton Bernts en drs. Joris Kregting, *De kerk telt. De maatschappelijke waarde van parochies en gemeenten*' Rapport 594, Nijmegen: KASKI 2010

Geloofsgemeenschappen van migranten zijn vaak buitengewoon vitaal, met grote participatie van kerkleden van alle leeftijden.

Hoewel vaak wordt gezegd dat de migranten die nu nog godsdienstig zijn gaandeweg ook geraakt zullen worden door de secularisatie, kunnen daarbij vragen worden gesteld. Je kan deze uitspraak ook omkeren: door de expliciete manier waarop migranten hun geloof beleven en uiten, wordt de seculiere samenleving gedwongen zich opnieuw te verhouden tot religie. Sommigen stellen hun ideeën ten aanzien van geloof en religie bij. Maar geven blijk van verharding, zodanig dat de godsdienstvrijheid onder druk komt te staan.

HOOFDSTUK 2: DESKUNDIGEN IN COMMUNIO

“Zij die de huidige tijd met passie willen beleven, moeten deskundigen in communio worden, ‘getuigen en actoren van dit project van onderlinge verbondenheid’, in Gods ogen het hoogste dat een mens in de geschiedenis kan bereiken.”⁴

Missionaire leerlingen

Paus Franciscus wist vanaf het begin van zijn pontificaat in 2013 veel mensen te raken met zijn boodschap van barmhartigheid en zorg voor de armsten en de schepping. De Kerk is geen eiland waarop gelovigen zich veilig terugtrekken, aldus de paus. Zijn boodschap aan gelovigen is om de kerkdeuren te openen, mensen op te zoeken waar ze zijn, desnoods vuile handen te maken en het Evangelie te verkondigen “vol vreugde”.

⁴ Zie: Apostolische brief uit 2015 van paus Franciscus aan alle godgewijde vrouwen en mannen

De sociale leer van de Kerk wordt vaak ‘het best bewaarde geheim van de Kerk’ genoemd. Paus Franciscus is met zijn talent voor communicatie in staat gebleken om dit geheim voor het voetlicht te brengen. *Laudato Sí*, zijn encycliek uit 2015 over de zorg voor ‘ons gemeenschappelijk huis’, vond weerklank tot ver buiten de grenzen van de Kerk. In zijn encycliek *Fratelli Tutti* uit 2020 werkt hij het thema van universele broederschap en sociale vriendschap uit en komt hij met heldere richtlijnen voor het sociale, economische en politieke handelen. Hij roept gelovigen keer op keer op tot dialoog en samenwerking: met de wetenschap, kunsten, sociale bewegingen, andere denominaties en religies, kortom ‘met alle mensen van goede wil’.

Tegelijk benadrukt paus Franciscus dat de Kerk een unieke bijdrage heeft voor de wereld. Elke gedoopte is een ‘missionaire leerling van Christus’: “Iedere gedoopte, wat zijn functie in de Kerk en het niveau van de vorming in zijn geloof ook is, is een actief subject van evangelisatie.”⁵

Het Evangelie en de sociale leer van de Kerk bieden ons een moreel kompas. In een globaliserende wereld is de kern van onze missionaire opdracht om *communio* tot stand te brengen.

Missie gaat met twee voeten

De kracht van de missionaire beweging is altijd geweest dat ze bruggen weet te bouwen tussen zeer verschillende groepen mensen; dat ze vensters opent naar andere culturen, zienswijzen en contexten.

⁵ *Evangelii Gaudium* 120

Missie overschrijdt immers per definitie geografische, religieuze, culturele, sociale en economische grenzen. Juist in een tijd als de onze - een tijd van globalisering en steeds nauwere contacten tussen allerlei culturen en religies, maar ook een tijd van fragmentarisering en naruk op eigen identiteit - zijn missionaire inzichten, ervaringen en praktijken van essentieel belang.

Om begrippen te gebruiken uit de klassieke missiologie, is het met woorden getuigen van het Evangelie de ‘directe verkondiging’ en de sociale actie ‘indirecte verkondiging’. Dat lijkt een hiërarchie te impliceren tussen beide, maar evangelisatie en sociale actie zijn twee kanten van dezelfde zaak. Het zijn als het ware de twee voeten waarmee missie de wereld intrekt. Sommigen zullen zich eerder tot de ene of de andere manier van verkondiging aangetrokken voelen, maar het is zaak te beseffen dat beide aspecten wezenlijk zijn voor missie.

Paus Benedictus XVI zei dat “de Kerk niet groeit door proselitisme, maar door aantrekkingskracht.”⁶ De uitdaging nu is om met grotere vrijmoedigheid ons geloof in te brengen bij discussies in het publieke domein. Het gaat erom in de publieke ruimte een geloofstaal te ontwikkelen en te spreken die aansluit bij de uitdagingen van deze tijd.

⁶ Preek bij de opening van de 5^e Generale Bijeenkomst van CELAM, 13 mei 2007.

Gemeenschap tot stand brengen

De evangelische overtuiging dat mensen, ondanks alle verschillen, vooral broeders en zusters van elkaar zijn, is een kracht die ons voortdrijft om met elkaar te werken aan een samenleving waarin alle mensen de ruimte krijgen zich te ontplooien. Het Evangelie brengt gemeenschap tot stand tussen mensen. En wel een heel speciale gemeenschap van mensen uit alle lagen van de bevolking, met allerlei verschillende denkbeelden. Hoewel de Kerk soms zelf bijdroeg aan verdeeldheid, weten de Kerken vaak groepen die in de samenleving ver van elkaar af staan onder één dak te verenigen.

Aan het begin van zijn publieke optreden verkondigt Jezus dat Hij gekomen is om vreugde en bevrijding te brengen aan de meest kwetsbaren: “Jezus opende de rol en vond de plaats waar geschreven stond: De geest des Heren is over mij gekomen, omdat Hij mij gezalft heeft. Hij heeft mij gezonden om aan armen de Blijde Boodschap te brengen, aan gevangenen hun bevrijding bekend te maken, en aan blinden, dat zij zullen zien: om verdrukten te laten gaan in vrijheid, om een genadejaar af te kondigen van de Heer” (Lucas 4, 17-19). Als de kerken en christelijke gemeenschappen worden ook wij in navolging van Jezus geroepen om speciale aandacht te besteden aan mensen die in onze samenleving te weinig in tel zijn en teveel aan de kant staan.

Het zesde missiecontinent

Het internet is een specifiek hedendaags communicatiemiddel voor het werken aan verbondenheid tussen mensen.

Internet en sociale media zijn immers niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Paus Benedictus XVI noemt het internet “het zesde missiecontinent”, een plek dus om te getuigen van het Evangelie. Hij opende in 2012 een pauselijke Twitter-account: *@Pontifex*, Latijn voor ‘bruggenbouwer’. In maart 2016 startte het Vaticaan met een account op Instagram, een medium dat populair is onder jongeren. Amper twaalf uur na het lanceren had de paus via zijn account *@franciscus* één miljoen volgers, op dat moment een record. Paus Franciscus nodigt mensen via sociale media uit “om geen muren maar bruggen te bouwen, om het kwade met het goede te overwinnen, belediging met vergiffenis, om in vrede met iedereen te leven.”

Verbondenheid met de schepping

De afgelopen jaren is ook in de Kerk het besef gegroeid dat de aarde en al wat daarop leeft, de dragende grond is van ons bestaan. We delen als mensheid een ‘gemeenschappelijk huis’, of we nu in het rijke westen wonen of in een arm land op het zuidelijk halfrond. In zijn encycliek *Laudato Sí* uit 2015 wijst paus Franciscus op de samenhang tussen de aantasting van het milieu en de slechte levensomstandigheden van velen: “Alles staat met elkaar in verband. De natuur is niet iets dat los van ons staat, wij zijn een deel ervan en wij zijn ermee verweven. [...] De richtlijnen voor een oplossing vragen om een integrale benadering om de armoede te bestrijden, de uitgesloten hun waardigheid terug te geven en tegelijkertijd voor de natuur te zorgen.” (LS 138 en 139).

Steeds meer gelovigen beseffen dat zorg voor de schepping deel is van onze missie als christenen.

Die zorg kan vorm krijgen door zuinig om te gaan met materiële zaken, door te hergebruiken en te recyclen. Zij uit zich ook in deelname, samen met anderen, aan campagnes en lobby om op te treden tegen vervuiling van water, land en lucht, biodiversiteit te bevorderen en op die manier klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan.

HOOFDSTUK 3: DRAGERS VAN MISSIE

“Missionair Kerk-zijn is per definitie geen eenmanszaak maar iets van ons allemaal. [...] Ook in eigen land, bisdom en parochie staan wij samen voor de uitdaging om ons geloof aansprekend waar te maken.”⁷

Mensen zijn sociale wezens die voortdurend met anderen willen delen wat hen bezig houdt en wat ze ontdekt hebben. Dat geldt zeker voor het delen van onze hoop, onze blijdschap en wat ons leven zin geeft. Ieder mens beschikt ook over gaven die erop wachten gewekt te worden; gaven waarmee we de gemeenschap dichtbij en veraf kunnen opbouwen. Missie – in de zin van delen wat ons bezielt - hoort bij het mens-zijn.

Missie is niet voorbehouden aan religieuzen die hun leven aan missie hebben gewijd – hoewel zij een speciale rol blijven vervullen binnen de katholieke gemeenschap. Zoals reeds opgemerkt, is elke gedoopte een ‘missionair leerling van Christus’. Leken vervullen nadrukkelijk ook een rol in de missie van de Kerk.

⁷ Bisschoppelijke brief over missie in de 21ste eeuw, *Getuigen van de hoop die in ons leeft*. Utrecht 2006.

<https://www.missio.nl/wp-content/uploads/2018/05/missiebrief2006.pdf>

Een missionaire kerk

Missie heeft er altijd toe bijgedragen dat gelovigen betrokken raakten op mensen in heel andere leefsituaties, dichtbij en ver weg. De open blik op de wereld die door missie wordt gestimuleerd, blijft net zo belangrijk als voorheen. Tegelijk moet onder veel gelovigen in Nederland het besef weer groeien dat er ook in de eigen samenleving een missionaire opdracht ligt. Het gaat om een ‘democratisering’ van de missie: gelovigen in welvarende delen van de wereld zijn niet louter ‘zendende partij’, net zo min als gelovigen in armere landen louter ‘ontvangende partij’ van missie zijn. Het is een kwestie van wederkerigheid; alleen op die manier kan de Kerk teken zijn van de wereldwijde broederschap en zusterschap waartoe het Evangelie ons oproept.

Zoals Johannes Paulus II zei, “moet iedere vernieuwing in de Kerk de zending als haar doel hebben, om niet ten prooi te vallen aan een soort kerkelijke introversie.”⁸ De Kerk moet een plaats van “belangeloze barmhartigheid zijn, waar allen zich welkom kunnen voelen en bemind, vergeven en bemoedigd om te leven naar het goede leven van het Evangelie.”⁹

Een missionaire kerk is een kerk die de deuren opent en kijkt wat zij kan betekenen voor de wereld dichtbij en veraf. Dat doet zij in dialoog en samenwerking met andere geloofsgemeenschappen en met allen die zich willen inzetten voor een betere samenleving en een wereld die toekomst heeft.

⁸ Geciteerd door paus Franciscus in *Evangelii Gaudium* 27

⁹ *Evangelii Gaudium* 114

Als het gaat om toekomst, spreekt het voor zich om jongeren te betrekken. Veel jongeren hebben nauwelijks ‘religieuze bagage’ meegekregen van hun ouders. Ze zijn in de jachtige samenleving van nu vaak op zoek naar rust en zingeving en/of zetten zich juist actief in voor sociale gerechtigheid en heelheid van de schepping. Ze staan over het algemeen opener voor christelijke idealen en drukken die ook gemakkelijker in woorden uit dan de generatie van hun ouders. Sommige jongeren kiezen heel bewust voor een christelijke levenswijze en voelen natuurlijke verbondenheid met buitenlandse missionarissen. De uitdaging is om hen in verbondenheid van elkaar te laten leren hoe het evangelie handen en voeten te geven in de samenleving.

De missionaire uitdaging is altijd om op nieuwe manieren aansluiting te vinden bij wat leeft onder mensen of om op creatieve manier tradities – zoals volksdevoties of bedevaarten – tot nieuw leven te wekken.

Lekenbewegingen

In de afgelopen eeuw zijn er binnen de Kerk nieuwe bewegingen ontstaan van gelovigen die niet vanuit een klooster, maar als leken vanuit een verbondenheid met elkaar in de wereld het evangelie willen uitdragen in woord en daad. Paus Johannes Paulus II noemde deze bewegingen een antwoord van Gods voorzienigheid om het geloof in de harten van veel christenen weer tot leven te wekken. Veel van deze bewegingen hebben een sterk oecumenische inslag. Sommige zijn betrokken op de interreligieuze dialoog. Er zijn ook bewegingen die zich sterk solidair verklaren met achtergestelde groepen en werken aan gerechtigheid, vrede en zorg voor het milieu.

Een aantal ordes en congregaties biedt leken de mogelijkheid om als participant of geassocieerde lid te worden van een kring of beweging van verbondenen. Sommige missionerende instituten en organisaties zenden leken uit naar landen op het zuidelijk halfrond. Er zijn ook gemeenschappen van religieuze instituten waar (geassocieerde) leken meelevende en zelfstandige religieuze leefgemeenschappen van (vooral) die een band hebben met religieuzen. Op deze manier trekken leken en religieuzen met elkaar op en werken zij gezamenlijk aan dezelfde missie.

Actie en contemplatie

Het is veelzeggend dat de Kerk twee patroonheiligen voor missie heeft: de H. Franciscus Xaverius, de grote pionier van de missie in de eerste helft van de 16e eeuw in Zuid- en Oost-Azië; en de H. Thérèse van Lisieux, die als karmelietes een teruggetrokken leven leidde achter de muren van haar klooster. Zowel het beschouwende leven als de actieve betrokkenheid bij de lijdende medemens zijn missionair. Beide levenswijzen getuigen van de geraaktheid door de levende God. In zijn apostolische brief uit 2015 roept paus Franciscus religieuzen op om ruimte te creëren voor een leven volgens het Evangelie. Religieus leven “beleeft het heden met passie” en volgt op een profetische manier Christus na: “De profeet neemt het op voor de armen en weerlozen, omdat hij weet dat God zelf aan hun kant staat.”

Religieus leven in Nederland bevindt zich op een kantelmoment. De periode dat veel mannen en vrouwen intraden bij religieuze congregaties en ordes is voorbij.

Maar er zullen altijd mensen zijn die zich geroepen voelen om Christus op radicale manier na te volgen door te kiezen voor het religieuze leven. Het is een bijzonder tegendraadse keuze in een gesecculariseerde en op consumptie gerichte samenleving.

Buitenlandse religieuzen

In de zojuist genoemde brief aan de religieuzen, roept paus Franciscus hen ook op “om in een maatschappij van confrontatie, moeilijke omgang tussen verschillende culturen, onderdrukking van zwakke mensen en ongelijkheid, een concreet model van samenleven te bieden.”

De buitenlandse religieuzen die naar Nederland zijn gekomen om hier hun missie voort te zetten, doen dit heel concreet in internationale gemeenschappen die overal in Nederland gevestigd zijn. Zij zetten zich ervoor in dat het charisma van de Kerk in Nederland behouden blijft en zetten de missie van verkondiging van het Evangelie en zorg voor mensen in nood voort. Vanuit evangelische beweging en vanuit een bezorgdheid om de toekomst van de Kerk zijn veel buitenlandse religieuzen actief in het jongerenpastoraat. Vaak zijn ze ook actief in geloofsgemeenschappen van migranten.

In vergelijking met de westerse missionarissen van voorheen, hebben de nieuwe missionarissen niet het geld of de middelen om grote projecten van de grond te tillen. Zij brengen zichzelf en hun bereidheid om hier aan de slag te gaan. Zij brengen hun ervaring, hun geloof en verlangen om Jezus na te volgen.

Zij proberen mensen bij te staan en bruggen te slaan tussen mensen die elkaar anders niet zo gauw ontmoeten. De internationale gemeenschappen zijn tekenen van een nieuwe verbondenheid tussen mensen en culturen in een geglobaliseerde wereld.

Missionaire parochies

Veel religieuzen uit het buitenland kiezen er bewust voor om te werken in het parochiepastoraat. Dat biedt hen een kader om zich in te zetten voor Kerk en samenleving in Nederland. De samenwerking tussen priesterreligieuzen en leken dient opnieuw te worden doordacht vanuit het besef dat we allemaal geroepen zijn tot verbondenheid - met God, met alle mensen en met de schepping. “Er zijn verschillende gaven, maar slechts één Geest. Er zijn vele vormen van dienstverlening, maar slechts één Heer. Er zijn allerlei soorten werk, maar er is slechts één God, die alles in allen tot stand brengt. Maar aan ieder van ons wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen” (1 Korintiërs 12, 4-7).

De vrouwelijke religieuzen zetten zich evenals de priesterreligieuzen in binnen parochies, maar evengoed in diaconaal-missionaire projecten voor bijvoorbeeld daklozen, vluchtelingen en mensen met HIV-AIDS. Zij hebben een eigen inbreng die van grote waarde is voor Kerk en samenleving.

Buitenlandse religieuzen maken momenteel ruim tien procent uit van de religieuzen in Nederland. Aangezien zij over het algemeen relatief jong zijn, ligt het in de lijn der verwachting dat zij in de toekomst een steeds groter percentage van de religieuzen in Nederland zullen uitmaken.

Christelijke migrantengemeenschappen

Migranten komen naar Nederland, omdat ze een betere toekomst willen voor zichzelf en voor hun familie. Bijna de helft van alle migranten is christen. Deze mensen komen uit landen waar het kerkelijk leven dynamisch is en veel jongeren trekt. Vaak zijn deze migranten in economisch opzicht bepaald niet rijk, maar brengen zij wel een diep en sterk geloof. Velen onder hen zien zichzelf in religieus opzicht helemaal niet als gelukszoekers, maar als geluksbrengers. Ze komen met een Blijde Boodschap.

Christelijke migrantengemeenschappen staan voor grote uitdagingen. De Nederlandse taal kan een barrière vormen om aansluiting te vinden bij de lokale kerk en samenleving. Er kunnen spanningen ontstaan binnen gemeenschappen, waar soms strijd geleverd wordt voor het behoud van tradities of juist om het meegaan met vernieuwingen.

Andersom kan het voor de lokale kerk een uitdaging zijn om op een goede manier om te gaan met andere denkbeelden en andere vormen van geloofsbeleving van medegelovigen uit andere culturen.¹⁰ Ook binnenkerkelijk staan gelovigen dus voor de opdracht om de ontmoeting en dialoog aan te gaan met andersdenkenden.

¹⁰ De Pauselijke Raad voor Pastorale Zorg voor Migranten en Reizigers vraagt expliciet om *“een toegespitst pastoraat voor katholieke migranten dat bepaald wordt doordat er verscheidenheid is van taal, oorsprong, cultuur, etniciteit en traditie.”* (*Erga migrantes caritas Christi*, nr. 49)

Missionaire organisaties

In de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw waren de religieuzen in Nederland betrokken bij een veelheid aan missionaire initiatieven. Organisaties die zij mede hebben opgericht, steunden ontwikkelingsprojecten in zuidelijke continenten, boden steun aan gemarginaliseerde groepen in Nederland en werkten aan missionaire vorming van vrijwilligers en bewustwording in Nederland.

Veel missionaire organisaties faciliteren vanouds 'missie in het buitenland'. Zij zorgen voor financiële ondersteuning van projecten en geven op die manier vorm aan solidariteit. Maar het gaat om meer dan geld. Betrokkenheid en bewustwording van nood en onrecht elders in de wereld is net zo belangrijk.

Tegelijk vormen de nieuwe accenten van missie die binnen de Kerk worden gelegd ook nieuwe uitdagingen voor deze organisaties. Kunnen zij het inzicht dat missie niet geografisch bepaald is, dat er dus ook in eigen land een missionaire opdracht ligt, weten te vertalen in beleid? Zullen zij, naast hun steun aan sociale projecten, ook durven getuigen van het Evangelie? Zien zij een taak voor zichzelf om een bijdrage te leveren aan de opbouw van de kerkelijke gemeenschap, niet alleen ver weg, maar ook hier?

HOOFDSTUK 4: DE TOEKOMST VAN MISSIE

“Wij planten een zaadje dat ooit zal groeien. We geven zaden die al zijn geplant water, wetende dat ze beloftes voor de toekomst bevatten. We kunnen niet alles doen; het is bevrijdend dat te beseffen. Het stelt ons in staat om iets te doen, en dat heel goed te doen.

Het is misschien onvolledig, maar het is een begin, een stap op de weg, een kans voor Gods genade om binnen te komen en de rest te doen. We zullen misschien nooit de eindresultaten zien. Maar dat is het verschil tussen de bouwmeester en de arbeider. Wij zijn arbeiders, geen bouwmeesters; dienaren en niet de Heiland. We zijn profeten van een toekomst die niet de onze is.”¹¹

Omdat de wereld snel verandert, zal ook de missie veranderen. Nieuwe thema's zullen worden opgepakt: geloofsverkondiging in eigen land, verbondenheid tot stand brengen in onze multiculturele samenleving, inzet voor de schepping. De missionaire inzet zal zich richten op de grote problemen van deze tijd – milieuvervuiling en klimaatverandering, migratie, oorlog en onveiligheid. Nieuwe middelen zullen worden ingezet, met name sociale media en internet.

Een nieuwe generatie missionarissen zal de hand aan de ploeg slaan: geëngageerde leken, jonge religieuzen uit binnen- en buitenland, leden van lekenbewegingen. Zij vormen een wereldwijde beweging van betrokken en door het Evangelie geïnspireerde mensen uit alle continenten die een bijdrage willen leveren aan de realisatie van het Rijk Gods op aarde.

Missie komt daarmee weer dicht te staan bij de manier waarop het geloof zich meestal heeft verspreid in de geschiedenis.

¹¹ Uit een overweging van bisschop Ken Untener (Saginaw, VS) ter gelegenheid van een herdenkingsdienst voor mgr. Oscar Romero, november 1979.

Namelijk vanuit gelovigen die met anderen deelden wat hen bewoog en die door hun voorbeeld een bron van inspiratie waren. Zo heeft de Kerk zich in de eerste eeuwen verspreid over grote delen van de wereld. Zo doet ze dat nu ook.

De missionaris van nu, of die nu uit het buitenland komt of in Nederland geboren is, jong of oud, religieus of leek, man of vrouw, overbrugt de grenzen tussen landen, generaties, geslacht, religie, cultuur en sociale afkomst om verbondenheid tot stand te brengen. De heilige Geest, zo is onze overtuiging, zal altijd mensen inspireren om het Evangelie in woorden en daden te verkondigen.

De missiebrief 'Geroepen tot verbondenheid' is een uitgave van het Beraad Missionarissen in Nederland (BEMIN). BEMIN is een werkgroep ingesteld door hogere oversten van een aantal missionerende congregaties in Nederland, waaronder de montfortanen.

Beraad Missionarissen in Nederland

Bidden om de zeven gaven van de Geest

Kom, Geest van leven,
schijn in onze duisternis,
verlicht ons met uw vuur.

Kom, Geest van troost,
maak ons hart licht en vrij,
troost ons in tijden van verdriet.

Kom, Geest van rust,
geef ons ontspanning na hard werken,
laat ons hier-en-nu écht samen zijn.

Leid ons weer op goede wegen
als we verdwalen,
als we koud en kil worden,
als we de moed verliezen.

Wees aanwezig in ons leven
met bevrijdende wijsheid
en met leven-gevende adem.

Kom, Geest van Gods liefde,
geef ons de kracht
om ons open te stellen voor u,
om elkaar in liefde bij te staan,
om gul te delen van uw gaven.

Kom, Heilige Geest,
zet ons in vuur en vlam.

Juliëtte van Deurzen-Vreeburg

*Toen de dag van Pinksteren
aanbrak waren we allen bij
elkaar... (Hand. 2, 1-11)*

Wij waren in een of ander huis
de adem benomen
de moed in de schoenen
het vuur gedoofd
samen ternauwernood

onze herinneringen
takelden slechts spijt op
en onverhoede tranen
geen toekomst
geen idee van hoe verder

had zij ons niet bijeengeroepen
wij waren als kaf verwaaid

toen
op de ochtend van de vijftigste dag
het ging stormen in ons hoofd
branden in ons hart
wij ademden met volle teugen
wij schreeuwden ons hart naar buiten
dachten de hemel onder handbereik

wij spraken gloednieuwe woorden
met wijd open ogen
zagen wij uitkomst
nieuw begin

sindsdien kunnen wij de wereld aan.

Hans Waegemakers

